

A poc a poc i bona lletra

Benvolguts diocesans,

Recordant un d'aquells camins esmentats la setmana passada, el de la saviesa popular, recupero una dita molt coneguda, que em va com anell al dit pel que vull explicar ara, «a poc a poc i bona lletra».

El camí de la vida diocesana no és mesura només per les estadístiques. De vegades aquests exercicis comptables són útils i ajuden, però cal dir que hi ha factors de l'evangeli, de la fe i de l'Església que són difícils de mesurar. Les xifres no arriben a encabir en elles mateixes realitats com l'alegria, el dolor, l'amor, l'esperança... El fet de reduir la realitat a unes xifres, per molt precises que puguin ser, no deixar de ser quelcom forçat quan ens referim al misteri de Déu.

Alguns, potser, en l'inici d'aquest camí diocesà que emprenem esperen una major concreció, com si es tractés d'una xifra que esperem al final d'un plantejament matemàtic. S'accepta la petició. Amb tot, hi poso un «però», sense que això vulgui ser un «amagar el cap sota l'ala», o «una sortida per la tangent», o un «fugir d'estudi». Tothom sap que és important detectar les necessitats i precisar els objectius. Això és obvi. En aquest sentit, haig de fer esment amb goig de l'assemblea diocesana que va tenir lloc el passat mes de maig. A mi em va servir per apropar-me per primera vegada a la diòcesis, d'una manera més real. De fet, però, a tots ens va servir per seguir forjant complicitats i anhels de sinodalitat. Només així, des del compartir, des l'escoltar-nos i des de la pregària conjunta, que és sempre silenci i acció, lloança i petició, anirem convertint-nos més en l'Església que Déu vol que siguem.

En tot cas, sense defugir la qüestió abans plantejada, de fet, però, ara no vull respondre sobre «el què», sinó sobre «el com». Ho dic amb cura i sense voler caure en cap plantejament superficial: els programes ens venen donats per la vida mateixa. No ens fan por els objectius, siguin quins siguin, però potser ens cal afrontar amb més atenció la manera d'encarar-los.

L'Esperit Sant ens indica «el com», és a dir, l'estil amb el qual hem d'anar recorrent el camí de la vida. Així, anant «a poc a poc» i fent una «bona lletra», ens referim a una manera d'actuar concreta. Parlem de la cura i la tendresa.

El papa Francesc va parlar de la revolució de la tendresa, pel l'encarnació del Jesucrist, el Fill de Déu. La presència de Jesús ens porta a valorar aquella manera de fer per la qual les persones, és a dir, tots nosaltres som respectats, dignificats i acompanyats. Jesucrist ha actuat d'aquesta manera, amb finesa. Proposar la nostra missió des de la cura, ens activa a no valorar els nostres plantejaments pastorals únicament des de l'expertesa o des de la solvència d'una teoria determinada. Ho direm sempre, no som una empresa, som una família, millor dit, «una família de famílies». Ens hem d'enginyar la manera d'acompanyar des de la tendresa processos i situacions diversos. Que ningú perdi la paciència, ans el contrari, que la demani sempre.

La cura ens fa superar els nostres aïllaments, provocats molt sovint, diguem-ho tot, per les nostres pors. La tendresa no és quelcom inconsistent, tot el contrari, es tracta d'una entesa interior fonamentada en l'Esperit, Aquell que de manera amagada no s'allunya mai dels qui viuen estimant. A més a més, que ningú oblidí que és objecte de la tendresa de Déu, per tant, siguem-ho també nosaltres pels qui ens envolten, sobretot pels més desfavorits, aquells que es troben als marges de la vida.

Amb la meva benedicció i afecte,

+ **Daniel Palau Valero**, bisbe de Lleida

Despacito y buena letra

Estimados diocesanos,

Recordando uno de aquellos caminos mencionados la semana pasada, el de la sabiduría popular, recupero un dicho muy conocido, que me viene como anillo al dedo para lo que quiero explicar ahora: «despacito y buena letra».

El camino de la vida diocesana no se mide solo por estadísticas. A veces estos ejercicios contables son útiles y ayudan, pero hay que decir que hay factores del evangelio, de la fe y de la Iglesia que son difíciles de medir. Las cifras no alcanzan a encerrar por sí solas realidades como la alegría, el dolor, el amor, la esperanza... El hecho de reducir la realidad a unos números, por muy precisos que sean, no deja de ser algo forzado cuando nos referimos al misterio de Dios.

Algunos, quizá, al inicio de este camino diocesano que emprendemos, esperan una mayor concreción, como si se tratara de una cifra que esperamos al final de un planteamiento matemático. Se acepta la petición. Con todo, añado un «pero», sin que esto quiera ser «esconder la cabeza bajo el ala», ni «salirse por la tangente», ni «escurrir el bulto». Todos saben que es importante detectar las necesidades y precisar los objetivos. Eso es obvio. En este sentido, debo mencionar con alegría la asamblea diocesana que tuvo lugar el pasado mes de mayo. A mí me sirvió para acercarme por primera vez a la diócesis de una manera más real. De hecho, a todos nos sirvió para seguir forjando complicidades y anhelos de sinodalidad. Solo así, desde el compartir, desde escucharnos y desde la oración conjunta —que es siempre silencio y acción, alabanza y petición—, nos iremos convirtiendo más en la Iglesia que Dios quiere que seamos.

En todo caso, sin rehuir la cuestión antes planteada, no quiero responder ahora sobre «el qué», sino sobre «el cómo». Lo digo con cuidado y sin querer caer en ningún planteamiento superficial: los programas nos vienen dados por la vida misma. No nos asustan los objetivos, sean los que sean, pero tal vez necesitamos afrontar con más atención la manera de encararlos.

El Espíritu Santo nos indica «el cómo», es decir, el estilo con el cual debemos recorrer el camino de la vida. Así, yendo «despacito» y haciendo «buena letra», nos referimos a una forma concreta de actuar. Hablamos del cuidado y la ternura.

El papa Francisco habló de la revolución de la ternura, por la encarnación de Jesucristo, el Hijo de Dios. La presencia de Jesús nos lleva a valorar ese modo de actuar por el cual las personas, es decir, todos nosotros, somos respetados, dignificados y acompañados.

Jesucristo ha actuado así, con delicadeza. Proponer nuestra misión desde el cuidado nos impulsa a no valorar nuestros planteamientos pastorales únicamente desde la experiencia o desde la solvencia de una teoría determinada. Lo diremos siempre: no somos una empresa, somos una familia, mejor dicho, «una familia de familias».

Debemos ingeniarnos la manera de acompañar con ternura procesos y situaciones diversas. Que nadie pierda la paciencia, al contrario, que la pida siempre.

El cuidado nos ayuda a superar nuestros aislamientos, provocados muy a menudo —digámoslo todo— por nuestros miedos. La ternura no es algo inconsistente, todo lo contrario, se trata de una entereza interior fundamentada en el Espíritu, Aquel que de forma oculta nunca se aleja de quienes viven amando. Además, que nadie olvide que es objeto de la ternura de Dios, por tanto, seámoslo también nosotros para quienes nos rodean, sobre todo para los más desfavorecidos, aquellos que se encuentran en los márgenes de la vida.

Con mi bendición y afecto,

+ **Daniel Palau Valero**, obispo de Lleida